

Déli Hírlap

KERESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
György-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-32, azon-
közben 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
hónonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei
évesre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN
KISBESÍTÉSSEL: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre
450 Lei, egész évre 900 Lei. • Készítviselek, valamint
állami nyugdíjask részére: havonként 60 Lei, egy negyed-
évre 180 Lei, egy félévre 350 Lei és egy egész évre 700 Lei

ÉVFOLYAM * 109. SZÁM

TIMISOARA, 1930 MAJUS 16, PÉNTEK

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Száz esztendő óta tiltakoznak...

Irta: VUCHETICH ENDRE dr.

Kongóban belga tisztviselők ember-
telen módon bántak a benszüllött né-
gerekkel, mire Anglia nyomban tiltakozott,
sőt követelésére nemzetközi
vizsgálóbizottságot küldtek ki.

Ez természetesen a világháboru előtt
történt, amikor még nem szédítették
el az emberek millióit az emberi jogok
mindenekfölöttiségével és az önren-
delkezési jog magasztos maszlagával.

Kongóban kellemetlen volt az angol
kereskedőknek az üzleti konkurencia.
Igy lett a négerek bántalmazásából
nemzetközi ügy.

Arról nem tudunk, hogy akár An-
glia, akár más nagyhatalom csak
egyetlen egyszer olyan erélyesen lé-
pett volna sorompóba a kisebbségi
konkrét sérelmek orvoslása érdekében,
mint tette azt a Kongó négereinek
ügyében.

A kisebbségi védelem nem bussi-
nes...

Igy azután a kisebbségek fennma-
radásukért való harcaikban magukra
maradnak.

A Kongó négereinek fájdalma fáj
Angliának. Az ugyancsak belgiumi
flamandok jalkiáltását miért nem
hallja meg?

Spanyol, osztrák, francia uralom és
megszállások, véres háborúk és forra-
dalmak, külső ellenség támadásai és
belső villongások után a bécsi kon-
gresszus a mai Belgiumból önálló ál-
lamot létesített Németalföld névvel. A
germán flamandok és francia vallo-
nok egyesítése egy jogar alatt azon-
ban állandó elégedetlenség kuforrása
lett.

Mert a gloire nemzete szerette volna
az országot bekebelezni. Végül is zen-
dülés árán kikiáltották Belgium füg-
getlenségét és ennek századik évfor-
dulóját most készülnek nagy fényvel
megülni.

Ezt a fényt azonban árnyak sötéti-

tik. A flamandok nem akarnak részt-
venni a jubileumi ünnepeken.

Mert őket kisebbségként kezelik
egyenlő számarányuk mellett is. És a
kisebbségi jelleggel jár az elnyomatás
a vallonok részéről.

Ezért érdekel bennünket sorsuk. És
ezért száll feljűk minden rokonszen-
vünk. A gyengébb szimpatiaja a gyen-
gébb felé...

A flamandok helyzete könnyebb.
Nyugati fegyverekkel küzdenek nyu-
gati fegyverek ellen.

A vallon sajtó agyonhallgatja őket,
tehát lapot alapítanak, amelyben a
világ minden nagy nemzetének nyel-
vén elpanaszolják sérelmeiket.

Köztük és Európa között a gloire
nemzete áll kínai falként és ezen nem-
tör keresztül a fájdalom, a felháboró-
dás és tiltakozás hangja.

Mi, itt Európa keletén azonban szí-
vünkkel meghalljuk az Európa nyu-
gatán kelt sóhajokat. Meghalljuk és
saját fájdalomunkon át megszu-
továbitjuk.

El Európa nyugati szélén egy nép,
mely annak idején olyan tudóssokkal
és művészekkel, festőkkel, szobrászok-
kal ajándékozta meg a világot, akik-
nek neve ma is a műveltség egén a
legfényesebb csillagok között ragyog.
Olyan nép, melyről az ellenséges val-
lon is kénytelen volt elismerni: Ha
azt mondod, belga vagy, talán nem
mindig tudják, hova sorozzanak, de
ha azt állítod, flamand vagy, minden-
ki ismer, mert a művészet és dicsőség
egész nagyszerű multja a szószólód.

Száz év előtt nem sikerült Belgi-
umot Franciaországba bekebelezni.
Vallonia azonban annekaltta és el-
nyomta Flandriát.

És a flamandok nem szűnnek meg
tiltakozni.

Száz esztendő óta tiltakoznak...
A folytonos tiltakozás közben nem
sikerült elnemzetleníteni őket. Kitar-

tottak és kulturájukkal ellenállottak.

És nem ünnepelnek. És nem azono-
sitják magukat a belgákkal. És meg-
tagadják a közös multat. Melybe be-
lekényszerítették őket. És nyíltan
hangoztatják, hogy Belgium ellensége
Flandriának. Csak a határok közösek.
Ezeket a világháboruban az ő vérük
is öntözte. A germán törzsök egyik
ivadéka hősiiesen harcolt a betörő má-
sik ivadékok ellen. És megnyíltak a zsi-
lipesk és rónaikat előntötte a víz a vi-
lágháboruban. Ezrével pusztultak fér-
fiak, asszonyok, gyermekek. Szülőföld-
jükhöz mindig ragaszkodtak.

És nemzetiségükhöz. Melyet megvé-
denek minden elnyomatási törekvés
ellen. A százéves jubileum csak foko-
zott tiltakozásra készíteti őket. Nem-
mennek az ünnepekre, — mondják
— mert az elmúlt száz esztendő csak
megesufolása a flamand nemzet-
nek és csak az elszenvedett igazságtal-
lanságokra emlékeztet. Aki továbbra
is fejlődésünk útjába akar állni, an-
nak azt kiáltjuk: Elég volt...

Igy szólnak a flamandok, akiknek
sorsát a miénkhez viszonyítva még
mindig rózsásnak és irigyléreméltó-
nak kell tartani. És méltán. Hisz még
saját egyetemük is van. És mégis...

És mégis elégedetlenek. Mert el ben-
nük a nemzeti öntudat. És el bennük
a mult ezernyi emléke, a hit jövőjűk-
ben és elhivatottságukban.

Egy nemzet, melynek dicső multja
és ebben a multban nemzeti nagyjai
voltak, nem pusztulhat el.

Csak ha elfelejti ezt a multat...
El Európa keleti részén szomorú ki-
sebbségi sorban egy nép, mely sze-
retettel és rokonérzéssel gondol az

Európa nyugati szélén élő, a kiseb-
bségi harcokban megdedzett sorskiseb-
ségre. És szintén a multból merít erőt
a jövő küzdelmeihez.

Mert nem felejtí a mult dicsőségét...

ROMÁN OPERA: 160 TAG

Ma: NAPASTA

Péntek: MIGNON

Szombat: TRUBADUR

Két zsák elásott arany pénz csábító meséjével alaposan becsaptak egy hiszékeny embert

Turfer József gazdag magánzó a háború végén Fehértemplomból Temesvárra költözött. Akkoriban százan meg ezren jöttek vidékről a városba lakni. Turfert ebben a felésége is ösztökélte, aki temesvári származású. Turfer József Fehértemplomban eladta házait, szőlőit, pénzt Temesvárott különböző bankokban helyezte el és azóta nyugodtan éldegélt egészen a múlt év decemberéig. Decemberben ugyanis meglátogatta egy régi fehértemplomi ismerőse és ez a látogatás Turfert teljesen kiforgatta valójából. A csendes, békében élő embert azóta valósággal megszállotta a kincs ördöge. Az ismerős, aki felkereste, Zsivojnov Péter volt. Fehértemplomban csak látásból ismerte Turfer Zsivojnovot, aki ügynökösödéssel foglalkozott, de azért szívesen fogadta és örvendezett látásának, mert beszélhetett vele fehértemplomi emberekről, ottani dolgokról.

Zsivojnov Péter látogatásának azonban titokzatos célja volt. Elmondotta, hogy üzletet hozott, olyan üzletet, amellyel milliókat lehet keresni.

Egészen közel hajolt Turfer füléhez és belesugta:

— Mikor a szerbek 1919 júliusban kivonultak Temesvárról, akkor magukkal vitték az állami pénztárak pénzkészleteit is. A volt Osztrák-Magyar Bank, a pénzügyigazgatóság, a posta és más intézmények pénztárait azonban nemcsak sok bankó volt, hanem volt ott sok ezer tíz és husz koronás arany. A pénzeket két hivatalnok csomagolta. Ezek azonban csak a papírpénzt szállították át Nagybecskerekre, ahová rendelkezésük szolgált, az aranypénzeket két hatalmas zsákban maguknál tartották. Abban reménykedtek, hogy ezt a kincset megmenthetik a maguk számára.

A szerbek kivonulása viszont tulajdonképpen ment végbe és a pénzt nem vihették el. Arra a gondolatra jutottak, hogy a két zsák aranyat elássák. Meg is tették.

Turfer József ziháló lélekzettel hallgatta ezt a beszédet. Még izgatottabb lett azonban, amikor Zsivojnov kijelentette, hogy a pénz még most is ott van, ahol elásták és hogy azt meg lehetne szerezni. Petrovics János és Kalinov György — ez volt állítólag a két hivatalnok — a pénzt Kisoda és Szabadfalu között a mezőn ásta el. A helyről pontos rajzot készítettek, amelyet magukkal vittek. Petrovics azóta meghalt és a titok tudója egyedül Kalinov. Most már elérkezett az idő, hogy a kincset kiemeljék. Kalinov azonban személyesen nem mer Romániába jönni és Temesvárra mutatkozni, mert fél, hogy felismerik és még bajba keveredhetik.

Hajlandó azonban a titkot eladni háromszázezer leierért. Zsivojnov Pétert bizta meg, hogy keressen alkalmas embert és Zsivojnov mindjárt Turfer Józsefekre gondolt.

Turfer Józsefnek tetszett az eszme, csak sokallotta a háromszázezer leier. Zsivojnov kijelentette, hogy irni fog Kalinovnak és kérni fogja, hogy engedjen valamit a kért összegből. Né-

hány nap múlva levelet hozott. Azt írta Kalinov, hogy hajlandó kiegyezni kétszáz ezer leiben, azt azonban mindjárt kéri, mielőbb a rajzot, amelyen a kincs helye föl van tüntetve. Turferhez juttatja. Turfer megint alkudozott, Zsivojnov újra levelet küldött Fehértemplomra, ahonnan néhány nap múlva második levél jött. Azt írta Kalinov, elfogad száz ezer leit a rajz átadásakor, a második száz ezer pedig a kincs kiemelése után esedékes. Zsivojnov közölte most már azt is, hogyha Turfer ezt a feltételt sem fogadja el, akkor megszakítja vele a tárgyalást és máshoz fordul. Turfer József egy heti gondolkodási időt kért és végre kijelentette, hogy az üzletet megcsinálja. Zsivojnov Péter március elején elhozta neki a rajzot és átvette a száz ezer leit.

Turfer még aznap kiment a rajzon

feltüntetett helyre és jól körülnézett. Éjszaka titokban már ásott. Nem talált semmit. Több helyen is keresett, de eredménytelenül.

Táviratozott Fehértemplomra Zsivojnovnak, hogy jöjjön azonnal. Az maga helyett levelet küldött és kérdezte: talán megtalálta már a kincset és fizetni akarja a második rátát? Turfer megírta, hogy éppenséggel nem talált semmit. Ujabb levelet kapott: igazán lehet, a rajzot emlékeztetőből csinálta Kalinov, de hogy megmutassa, hogy nem svindler, hajlandó maga Temesvárra jönni és a helyet megmutatni.

Turfer József azóta is várja Kalinovot és Zsivojnov Pétert. Egyik sem mutatkozott még. Szeretett volna az ügyről jelentést tenni a rendőrségen, de reménykedik: hátha jönnek és hátha nem mese a temérdek arany.

K. e.

A Hermes-bank igazgatói elleni feljelentés ügye a tábla előtt

A Hermes-bank kényszeregyezése ügyében és a letartóztatásban levő Weinberg Pál és Weisz Gyula igazgatók szabadlábra helyezése kérdésében ma döntő fordulat következik be. Ismeretes, hogy a hitelezők kilencven százaléka megszavazta a kényszeregyezést, azonban annak törvényszéki határozattal való megerősítése mindaddig akadályokba ütközik, amíg a Hermes-bankot képviselő igazgatók letartóztatásban vannak és ellenük bünyügyi eljárás folyik. Ebben az ügyben a Hermes-bank betéteseinek legutóbbi értekezletét tartották és azon úgy döntöttek, hogy a bünyügyi feljelentés visszavonásával a kényszeregyezés megvalósítása érdekében a két igazgató szabadlábra helyezését kérik. A betéteseinek értekezletén

ezen határozatát Gropsian Mihály dr. a betéteseinek bizottság elnöke, aki az ügyeket eddig is vezette, tegnap Dumitrescu Emil táblai főügyessel közölte. Tegnap a vizsgálóbírótól átküldötték az iratokat az ítéltáblához és a tábla vádtanácsa ma délben dönt, vajjon fentartja-e a vizsgálóbíró álláspontját olyan értelemben, hogy a Hermes-bank kényszeregyezése külön kereskedelmi ügyletet képez és külön lapra tartozik a Weinberg és Weisz igazgatók ellen indított bünyügyi eljárás. A döntés elé az érdekelt betétesek és hitelezők nagy érdeklődéssel tekintenek, mert a tábla hasonló állásfoglalása esetén a kényszeregyezés teljesítése elé súlyos akadályok gördülnek.

Bicskát döfött mellébe a belgrádi per egyik vádlottja a kinzó rendőri brutalitások miatt

A belgrádi államvédelmi bíróság tegnap folytatta Maček Vladimir dr. és társai perének tárgyalását. Szenzációt keltett Begics Vilko ötvenhat esztendő nyugalmazott alezredes kihallgatása, akit a terrorista szervezetek alapítójának és fővádlottjának említ az ügyészség Maček mellett. Begics alezredes annak idején a belgrádi vizsgálóbíró előtt nem vontatott vissza terhelő vallomását, amely szerint terrorista szervezetet alapított és ezért a fogságban kivételes bánásmódban volt része. A tegnapi tárgyaláson azonban minden beismerő vallomást visszavont és hangsúlyozta, hogy éppen olyan súlyosan bántalmazták a rendőrségen őt is, mint a többi vádlottat. Ezért tett a vizsgálat során Maček ellen terhelő vallomást. Beval-

lotta, hogy a rendőrségen megkínózták és amikor a hatóságnak tetszően tette meg vallomását, egyszerre jól bántak vele, rendes élelmézésben volt része, sőt megengedték azt is, hogy anyja elküldhesse neki nyugdíját. A rendőrségi vallomás ideje alatt súlyos lázban volt, alig tudott a lábán állni és ekkor a rendőrség viselkedése olyan undort keltett benne, hogy a kihallgatás alatt hirtelen bicskát ragadott fel az egyik asztalról és azt önmagába döfte. Öngyilkossági kísérlete azonban eredménytelen maradt, mivel a kést bal kezével irányította testének. Jobb kezét nem tudta használni, mivel annyira megverték, hogy keze szinte béna volt. Boldog vagyok most — fejezte be vallomását —, hogy életben maradtam és megmondhattam

mindazt, amit annak idején a rendőrség brutalitása miatt nem mondhattam.

A jugoszláv fővárosban állandó tüntést kelt, hogy az angol követség Maček-per minden tárgya megjelenik. Beavatottak szerint erre való tekintettel a törvényelállott attól a szándékától, hogy tárgyalást tartson, amint azt ter-

Kommunisták összeesküvést lepletek le Besszarábiában

Az Universul legújabb száma cikk jelent meg, amely szerint a Besszarábiában a hatóságok kommunista összeesküvést fedeztek fel. A rendőrség számos egyént tartózt le és megállapította, hogy a szervezet vezetői Jaroslaw Chini nevű nő, Finkel ismaili és több ismaili fiatalember volt. A titokzatos röpiratok egész sorát foglalták és azokat a kommunista szervek Besszarábiában akarta terjeszteni. A nyomozás kiderítette a terrorizmus céljait is. Eszerint a kommunista összeesküvők számos középületet akartak felrobbantani, többek között a rendőrség katonai municióraktárát is. A rendőrség megállapította azt is, hogy a terrorista szervezet szálai Besszarábia egész déli részét behálózták. A nyomozás ebben az irányban halad és a renii térparancsnokság az ismaili rendőrség embereivel egyetemben jelenleg dolgozik a nagyszabású összeesküvés minden részletének kiderítésén. Tegnap számos szembesi eszközöltek és a renii rendőrségi iratokat megtelet letartóztatott terroristák. A legújabb összeesküvésről titokzatos irati jelentést tettek a kisenevi kormányzósnak és a belügyminis-

Kedvezményes árnyaralás olvasóinknak SIÓFOKON

Siófok fürdőigazgatóságának szállodáiban és éttermeiben lakás és teljes ellátás, strandfürdő és kabin, minden borralvaló együtt június havában

három napra 30 pengő
öt napra 50 pengő
tiz napra 95 pengő
tizenöt napra 140 pengő

hosszabb tartózkodásra meg-
egyezés szerint.

A szállodai szobákban teljes komfort, meleg, hideg folyóvíz. Étkezés a fürdőigazgatóság luxus-éttermében. Menü a következő: Reggeli: kávé, tea, kakaó vagy csokoládé, vaj és jam, sütemény.

Ebéd: leves, sült körítéssel, tészta, gyümölcs vagy sajt. Vacsora: előétel, sült két körítéssel, tészta, vagy gyümölcs vagy sajt.

A kedvezményt megkapják, akik lapunk kiadóhivatalában a beutazási lapot díjmentesen átvesszik.

Aki tizennégy napot magyar fürdőhelyen tölt, a visszautazásnál ötven százalékos vasutjegykedvezményre tarthat igényt.

CONTINENTAL Szálloda, Budapest

VII., Dohány-utca 42-44. Táviratok: Continentalotel.

A vidéki urak közönség igazi otthona.

Tisztaság — Kényelem — Előzékenység

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés.

Egyágyas szobák árai: 5, 6, 7, 8, 9, 10 pengő.

Kétfágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák telefonnal. Szobák fürdőszobával.

Elsőrangú étterem!

Zene!

Tánc!

Apponyi a párisi egyezményről:

Magyarország békésen, de bevallottan nem azonosítja magát a békeszerződésekkel

Magyar képviselőházban tegnap érdeklődés közepette folytatták a párisi egyezmény ratifikálásáról egyezmény tárgyalásának a napját. Peyer Károly szocialista elnök felváltta az elsőnek és a javaslatot elfogadta. A tömött padosorok általános figyelme közepette emelkezett a szülésre. Apponyi Albert és nagyszabású beszédében világított meg azokat a mezzanatok, amelyek Magyarországot a hágai és párisi megegyezés elfogadására készítik. Két mérleget állított fel szabványos részében. Utalt arra, hogy van állít volna Magyarország, ha ratifikálja a párisi egyezményt, és hogyan állott volna, ha azt nem ratifikálja. Rassay szerint — mondja — a magyar politikus — a párisi egyezmény nehezebb helyzetbe hozta Magyarországot és erre azt válaszolta, hogy

„Ebben az esetben, ha az egyezményt nem fogadjuk el, a bajok nehézségei mérhetetlen nagyságát zudítottuk volna az országára.

„Egyébként az optánsperben a kormány álláspontja kezdettől fogva az volt, hogy a kérdés és a jóvátétel között nem fenn kapcsolat, azonban az egész világ akaratával szembenállva ezt a kérdést egymástól elszakítani lehetett. Hogyan is számíthatott volna a kis Magyarország az egész világhoz felzúdulásával szemben megérte?

Apponyi ezután ismertette azokat a nehézségeket, amelyek a kisántant és a jóvátétel részéről az optánskérdésben a Népszövetségben Magyarország értéke. Kétségtelenül jobb lett volna ha Magyarország nem megy bele közvetlen tárgyalásokba és a jogi helyzet érvényesítését követeli, de a népszerűség és ezt erkölcsi lehetetlenné tette volna visszautasítani.

„Többi állam előnyösebb helyzetbe került azáltal, hogy belenyugodott a békeszerződésekbe, Magyarország azonban békésen, de bevallottan nem azonosítja magát a békeszerződésekkel.

„Ez kimondottuk volna azt — hangzott Apponyi —, hogy belenyugszunk, megindult volna a bőség szaruként éppen úgy, mint Ausztria felé. De egészen más a helyzet. Ausztria ugyanis csak egy uralkodó alatti országokat vesztett el, ezzel szemben Magyarországól szervezen összefüggő egységes területeket szakítottak el. A belpolitikában gyökerig menő változásokra van szükség, különösen az adózást és a pénzügyi politikát illetően. Az adófizetők teherbírását mindenkor szem előtt kell tartani. Ha a szempontok megvalósulnak, ez támogatást jelent a kormány számára.

Végül a esikmegyei telepések parasztról beszélt és ezt az ügyet a

kisebbségi jog flagrns megsértésének minősíti.

Mivel ez a kérdés most a Népszövetség előtt fekszik — fejezte be Apponyi szavait —, alkalmunk lesz megvárni, hogy békés gesztusunk után mennyiben módosult a külföld jóindulata Magyarország irányában. Végül az egyezmény ratifikálásáról szóló javaslatot elfogadta. A képviselők Apponyit lelkesen ünnepeleék.

Szünet után Nagy Emil szólalt föl. Apponyi beszédére reflektálva kijelentette, hogy nagyjában csatlakozik Apponyi fejtegetéséhez. Hangsúlyozta, hogy Bethlen miniszterelnök mostani taktikai sikerei rossz helyzetet fognak a kormány egykori lemondása után teremteni. Nagy Emil kijelentéseit a jobboldal derűtséggel fogadta. Azután áttértek az interpellációkra, majd az ülés véget ért.

Halálos pisztolypárbajt vívott a szobában két katonatiszt szerelmi féltékenysége miatt

A magyar főváros közelében levő Pesterzsébet községben tegnap halálos kimeneteli féltékenységi dráma játszódott le. A Kende-Kanuf-utca 46. szám alatt levő házban lakott tíz esztendő óta Radulescu-Pintér András százados feleségével és nyolc esztendő fiával. Ugyanabban a házban lakik Kis Miklós őrnagy is. A két katonacsalád hosszú időn keresztül a legjobb barátságban élt egymással, de az utóbbi időben a baráti viszony elhidegült, mert Pintér százados féltékenykedett a feleségére az őrnagy miatt és gyakran heves jelenetek is játszódtak le. A szomszédok előadása szerint az őrnagy már évek óta udvarolt Pintér feleségének és ez annyira elmérgesítette a Pintér-házaspár között a családi békét, hogy nemrég el is váltak. Ekkor Kis őrnagy eljegyezte az elvált asszonyt, akit rövidesen el akart venni feleségül. Pintérné az utóbbi hetekben fiával már egyedül lakott Pesterzsébeten, ahová

tegnap délelőtt váratlanul megérkezett volt férje és ekkor ismét zajos jelenet volt közöttük. Hamarosan ott volt Kis Miklós őrnagy is, a két katonatiszt között ingerült szóváltás keletkezett, majd az egyik szobába vonultak vissza, ahol gyors egymásutánban három revolverlövés dördült el. Valóságos párbaj játszódhatott le közöttük, amelynek nyomán Kis Miklós őrnagy holtan terült el a padlón. Pintér százados ezután önmaga ellen fordította a fegyvert és golyót röpített fejébe. Kórházba szállították, ahol megállapították, hogy a golyó nem ejtett életveszélyes sebet rajta. A véres féltékenységi dráma okozta izgalom miatt Pintér százados feleségét tegnap még nem lehetett kihallgatni. Hamarosan rendőri bizottság jelent meg a helyszínen, amely megállapította a tényállást és gondoskodott az őrnagy holttestének elszállításáról. Az eset egész Pesterzsébeten nagy felzúdulást keltett.

Piperkőc módjára kiöltözve és a parfümtől illatosan mosolyog Erdélyi Béla a hallgatóságra

Az Erdélyi Béla elleni per harmadik napján tegnap délelőtt az előző két nappal szemben igen jelentékeny érdeklődés mutatkozott. Degré Miklós dr. tanácselnök a tárgyalást délelőtt fél tíz órakor nyitotta meg. Erdélyi Béla a két szuronyos örökös piperkőc módjára kiöltözve lépett a terembe. Frissen volt beretvélva, a parfüm messziről érzett róla. Ugy haladt az ajtó felé a vádlottak padjára, mintha a korzón sétálna és éppen olyan kiváncsian, mintha a korzón járna, tekintett is körül. Kellemesen lepte meg, hogy ezen a tárgyalási napon a hallgatóság számára fentartott padosorok megteltek és a közönség között tízenöt nő is volt. Erdélyi kacsiánosan húzogatta fekete zakókabátját, megigazította a nyakkendőjét és néha még mosolygott is, amikor tekintetét végigjártatta a nőknél, akik majd elnyeltek a szemükkel és ahokról es pillanatra meg lehetett állapítani, hogy mind csupa fiatal hiszterika.

A bíróság folytatta a periratok fel-

olvasását. Erdélyi Béla a vádlottak padján ülve figyelmesen hallgatja az olvasást, néha ceruzával jegyzetet készít a baljában tartott blokkban. Valahányszor azonban az ajtó nyílik, mindig fölkapja a fejét és figyelmesen nézi a terembe lépőket. Egyáltalán sűrűn járattja körül a tekintetét a közönség fölött és láthatóan jólesik neki, hogy ezen a tárgyalási napon már sokkal többen vannak a teremben. A váratlan érdeklődésnek az oka, hogy a közönség azt hitte, hogy ezen a napon már sor kerül Erdélyi Béla kihallgatására, azonban az iratok hosszantartó felolvasása ezt néhány nappal elhalasztotta.

Degré Miklós dr. táblai tanácselnök a millstadi bizonyítási anyagot ismertette. Az iratok vastag füzetekben kemény táblákba kötve hevernek az asztalon és az elnök egymásután veszi a kezébe a terjedelmes köteteket, amelyekből sűrűn idézget. Az iratok felolvasása még néhány napon keresztül tart.

Az elvált asszony lelkifurdalása megfejti a rejtélyes gyilkosságot

Néhány hét előtt holtan huzták ki a Begából Ju h á s z Ferenc huszonhat esztendő gyárvárosi fuvarost. A vizsgálat megállapította és ezt igazolta a boncolás is, hogy Juhászt meggyilkolták és holtan dobták a vízbe. A rendőrség kereste a gyilkost, azonban mindeddig nem sikerült nyomára akadni. Most azonban olyan bizonyíték birtokába jutott a rendőrség, amely valószínűleg a gyilkosság tettesének személyéig vezet. Egy gyárvárosi asszonynál megjelent egy elvált asszony ismerőse és elmondotta, hogy lelkiismereti furdalásai vannak és ezért öngyilkosságot fog elkövetni. Az asszony lebeszélte erről és megkérdezte, hogy miért akarja magát eldobni az életét. Az elvált nő erre sirva mondogatta el, hogy Juhász Ferenc halála miatt vannak lelkiismereti furdalásai. Juhász Ferenc ugyanis járatos volt hozzá, de rajta kívül több más fiatalember is fel szokta keresni. Ezeknek nem tetszett Juhász Ferenc és többször kötekedtek vele. Eltűnése napján megverték és kijelentették azt is, hogy éjszaka megvárják és majd végeznek vele. A gyárvárosi asszony, akinek mindezt az elvált nő elbeszélte, közölte ezeket a dolgokat a meggyilkolt Juhász Ferenc apjával, aki az adatokat a rendőrség tudomására hozta.

Magyar alpolgármestert választotta Arad tanácsa

Arad város nagytanácsa ma délelőtt tíz órakor tartja meg alakuló gyűlését. A gyűlésen mint a kormány képviselője jelen lesz Marsieu Jusztin dr. prefektus is. Ekkor megejtik a polgármester, két alpolgármester, az állandó választmány és a különböző bizottságok megválasztását. Marsieu Jusztin dr. prefektus tárgyalásokat folytatott a Magyar Párttal és a liberálisokkal. A liberálisok ellene voltak annak, hogy a magyarok egy alpolgármesteri állást kapjanak, azonban Marsieu prefektus tapintatosságának sikerült az ellentéteket áthidalni és a megállapodást létrehozni. Megállapodtak abban, hogy Arad polgármestere nemzeti párti lesz és pedig Luta Kornél dr., a két alpolgármesteri állás közül pedig az egyik a magyaroknak, a másik a liberálisoknak jut. A liberálisok kijelentették, hogy a maguk részéről alpolgármesternek Rusu János drt jelölik. A Magyar Párt elnöki tanácsa tegnap este Barabás Béla dr. lakásán ülést tartott, amelyen titkos szavazással jelölték ki az alpolgármestert, az állandó választmány egyetlen magyar tagját és az igazoló bizottság két tagját. Alpolgármesternek egyhangulag Velcsó Géza drt jelölték. Az állandó választmányi tagságra Szél Lajos dr. hét, Lőcs Rezső három és Zima Tibor szintén három szavazatot kapott. Az intézőbizottság kimondta, hogy az állandó választmányba rendes tagnak Szél drt, póttagnak Lőcs Rezsőt jelöli. Az igazoló bizottság öt tagja közül kettő lesz magyar és ezekre a tagságokra Reinhardt Gyulát és Rosenberg Arturt jelölték.

RÓTH LÁSZLÓ

művészi fotoműterem
Belváros, Lloyd-sor 3. szám

Hírek

— **A bünygyi osztály főnöke szabad-ságon.** Gutu Athanasz, a temesvári rendőrség bünygyi osztályának vezetője, két hónapi betegszabadságra ment. Távollétében a bünygyi osztályt Plank Frigyes detektívönök vezeti.

— **Rendelkezési állományba helyezett állomásfőnök.** A temesvári kerületi vasutigazgatóság kebelében működő fegyelmi bíróság foglalkozott Cruceanu János livazeni állomásfőnök ügyével, aki ellen az volt a vád, hogy különböző súlyos természetű visszaéléseket követett el. A fegyelmi bíróság a vádakat beigazoltaknak találta, és Cruceanut rendelkezési állományba helyezte.

— **Ujból drágul a gyufa.** Alig ötven darab van belőle egy skatulyában a régi nyolcvan helyett és azért a múlt évben mégis ötven banival drágább lett a gyufa. A svéd gyufatröszt azonban, amely Ivor Kreuger ügyessége folytán a romániai gyufamonopólt is megszerezte magának, még mindig nincsen megelégedve a gyufa árával és újabb drágulást helyez ki-látásba. Julius elsejétől kezdve a gyufa skatulyánként az eddigi két lei és ötven bani helyett három leibe fog kerülni.

AZ AMERIKAI MAGYARSÁG A TRIANONI SZERZŐDÉS ELLEN. Newyorki jelentés szerint az amerikai magyarság a trianoni szerződés aláírásának tizedik évfordulóján, június 4-én, kérelmet terjeszt a szenátus elé, hogy támogassa Magyarországot revíziós törekvéseiben. Az amerikai magyarság a Népszöveget arra akarja kérni, hogy hasonlítsa össze a régi Magyarországnak élt nemzeti-ségei helyzetét az utódállamokban élő magyar kisebbség helyzetével.

— **Pihenésre készül a parlament.** A kormány szándéka, hogy május harmadikánál nem hosszabbítja meg a parlamenti ülésszakot. Az idő rövidsége miatt így csak a szesz-törvényt és a színházi javaslatot tárgyalják le. A középiskolai oktatás reformját, az egészségügyi törvényt és több más javaslat parlamenti tárgyalását öszre halasztják. A parlament utolsó ülésén a Young-egyezmény ratifikálásáról szóló javaslatok kerülnek a törvényhozás elé.

— **Tartanak a Resica-elbocsátások.** Irtunk arról a tömeges elbocsátásról, amellyel a Resica-művek igazgatósága egész sereg tisztviselőt és egyéb alkalmazottat kenyértelenné tett. Az elbocsátások sora ezzel még nincsen lezárva és május elseje óta majdnem naponta történik még egy-két nyugdíjazás. Bukaresti híradás szerint most nyugalmazták Brebenariu Traján főfelügyelőt, a személyzeti osztály főnökét. Brebenariu Traján bántási származású és régi, népszerű tisztviselő volt a Resica-műveknél.

— **Galamblovó verseny Lugoson.** A lugosi vadászegylet, amely már két ízben rendezett galamblovóversenyt, június elsején harmadik ilyen versenyt tartja. Az ideig galamblovóverseny azonban országos vonatkozású lesz és arra már meghívták Románia összes vadászegyleteit. A verseny fővédnökségét Mocsonyi Antal királyi fővadászmester vállalta el. A lugosi vadászegylet rendezőbizottságot alakított, amely serényen végzi az előkészületi munkálatokat.

Madgearu pénzügyminiszter új nyugdíjtörvényt készít

A kamara tegnapi ülését a napirend előtti felszólalások merítették ki. Cavaia kéri, hogy a postai alkalmazottak vasuti kedvezményét hosszabítsák meg. Gafencu alminiszter salomoni válasza az volt, hogy úgy a posta, mint a vasut autonóm vállalatok és egyezzenek meg ebben az ügyben.

Madgearu: Jövőre még inkább megszorítjuk a kedvezményeket. Cuza a következő felszólaló és bepanaszolja, hogy a sorocamegyei választáson egyik hívét bántalmazták, amiért orvoslást követel.

Stefanescu a tisztviselők egyenlőtlen nyugdíjaztatását teszi szóvá.

Madgearu: Új nyugdíjtörvényt készítünk elő és ezeket a bajokat orvosoljuk.

Végül Seicaru óles támadást intéz a Nemzeti Színház igazgatója ellen. Condeescu hadügyminiszter benyújtotta a katonai előléptetéseket szabályozó javaslatot.

A szenátusban Condeescu tiltakozott az ellen, hogy a liberálisok a király apját támadják. A román népszerűetteddel veszi körül a királyi családot.

Costachescu: Ennek a kérdésnek a felvetése nem időszerű, a kormány megvédi a jelenlegi alkotmányos rendet.

Radulescu Motru válaszol Sándor József tegnap elhangzott beszédére és támadta a Közlönyügyi javaslatot.

— **Rosmunda grálkirálynő.** A józsefvárosi leányliceum Mária-kongregációja vasárnap, május 18-án, délután az intézet dísztermében, amelynek bejárata a Hunyadi-ut felől van, műsoros előadást rendez. A műsor fénypontja, Pessendorfer Maelnek Rosmunda grálkirálynő című eucharisztikus színjátéka. Belépődíj nincsen, azonban a program megváltása kötelező. Programlapok elővételben az intézet portásánál kaphatók.

— **Katonai előléptetés.** Subtire Ghenadie tüzérfőhadnagyot, Subtire Jonele dr. temesvári ügyvéd fivérét, a 38 számú tüzérezredtől a temesvári első számú tüzérezredhez való áthelyezése mellett a régenstanács kapitány-nyá nevezte ki. A rokonszenves fiatal tisztet előléptetése alkalmából számsan üdvözölték.

Butor

háló, ebédlők, uriszobák stb. butorok olcsón és kedvező részletfizetések mellett kaphatók

Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

— **Bebörtönzik Tuka hivatát és.** A beszercebányai törvényszék egy hónapi fogházra ítélte Vician hontmegyei tót földmivest, aki az egyik népgyűlésen Tuka Bélát éltette. Ugyanezért két hónapra itélték Rosztag taniót és egy havi elzárással büntették Ritter Róza munkásnőt.

— **Lugosi uriaszony hirtelen halála.** Lugosról jelentik, hogy özvegy Leményi Hermina, néhai Leményi volt lugosi főorvos özvegye, hatvanhat éves korában szívizélhűdésben hirtelen meghalt. Az elhunyt asszony halálát megelőző napon még több emberrel tárgyalt, akik butorait és lakásberendezését megvették, mert Leményiné Csehországba, szülőhelyére akart költözni. Este moziban volt és hazatérve érte a hirtelen halál, amely Lugoson nagy részvétet keltett.

— **Leszavazták ismét az angol kormányt.** Londoni jelentés szerint a angol felsőház egyik kisebb javaslat tárgyalásánál újból leszavazta a kormányt. Százöt szavazatot adtak le a kormány ellen és tizenhárom mellett.

* **Husz százalék kedvezmény jár a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának,** aki óráját vagy kronométerét Földessy Kálmán kronométerkészítőnél megjavíttatja. Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikerült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

— **Brutalitással vádolt rendőrtisztek.** Még 1927 szeptember huszonegyedikén két suhanc, akit a rendőrség később kinyomozott, kiszakította Deutsch Manó kereskedő feleségének kezéből az utcán az üzleti bevételt tartalmazó táskáját és elmenekült. Az erzsébetvárosi rendőrség a nyomozás során őrizetbe vette Grusling János temesvári borbélyt, aki akkor szabadságolt katona volt. Gruslingot kihallgatták, majd szabadlábra került. A kihallgatás után Grusling feljelentést tett, hogy Alexi Virgil rendőrkomiszárus, Metzger József rendőrőrmester és Cumpanas Miklós rendőrtiszt súlyosan bántalmazták. A törvényszék Farehescu dr.—Hiotu tanácsa tegnap tüzte ki az ügyet tárgyalásra, azonban úgy döntött, hogy az ügy elbírálására illetéktelen, mert rendőrtiszteknek hivatalos hatalommal való visszaéléséből származó ügyek az ítélőtábla elé tartoznak és az iratokat átteszik a temesvári táblához.

MOZI

A Belv. és Gyárv. mozi-ban az előadások május 15-től (csütörtök) délután 6 és este 9 órakor kezdődnek. Vasár- és ünnepnapon d. u. 4, 6 és 9 órakor

Allásnélküli tisztviselők!

Előnyös feltételek mellett Temesvárra felveszek a vizitőröket. Jelentkezés d. u. 3-5-ig Weigand, Gyárváros, Háromkirály-utca 18, ajtó 5.

Meghívó

Az Állami Nyugdíjasok Szövetsége felhívja az összes tagokat, hogy 1930 június hó 1-én az Ipari Szindikátus nagytermében (Str. Eugen de Savoia, Jenőherceg-u. 20) alatt tartja

ez évi rendes közgyűlését

melyre az összes tagokat ezúton meghívja.

Az elnökség

Legjobb anyag! Kiváló izlés! Legszébb kivitel!

jellemzi a

S T A R SHOE cipőket

Detailüzletek:

Belváros, Löffler A-palota
Erzsébetváros, Helvét u. 4. sz.

Köszönetnyilvánítás

A minden részről tapasztalt részvételért, mellyel bennünket feledhetetlen jó édesanyánk

özv. Liptai Mártonné szül. Rác Rozália

elhalálozása alkalmából elhalmoztak, ugyancsak a sok virágért és koszorúért és mindazoknak, akik az elhunytat utolsó útján elkísérték, hálás köszönetet mondunk.

Zsombolya, 1930 május 14.

A gyászoló család

Argentina, Brazília és Uruguay-ba

az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egy-séges III. osztályu hajók, "Cap Arcona" a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG · DÉLAMERIKAI
GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA

UGYVÖNKSEGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratlanu 6.

Hálóok: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dintca Goleseu 41 bis.
Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chișinău, Str. Negusterilor, Casa Barbat
Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig

Ausztria-Anglia 0:0

Hatvanezer néző — Bíró: Mutters (Holland) — A mérkőzést a második félidőben sötétség miatt abbahagyták

A magyar-olasz kupamérkőzéshez hasonló érdeklődés előzte meg Bécsben az angol-osztrák válogatott mérkőzést, amely tegnap ment végbe. Az angolok vasárnap Berlinben a német válogatott csapattal döntetlenül 3:3 arányban játszottak, onnan Bécsbe utaztak, ahol tegnap a Hohe Warte pályán, amelyet hatvanezer érdeklődő ember töltött meg, az osztrák legjobb tizeneggyel mérték össze erejüket. A mérkőzésen meglepetést keltett az a körülmény, hogy az angolok teljesen szakítottak már közismertté vált játékmódorukkal és a lapos, villámgyors passzjáték helyett félmagas labdákkal operáltak. Mindkét csapat kissé kapkodva, idegesen indul küzdelembe és ez különösen az osztrák csatársor játékán érződik, amely mindjárt a játék első negyedórájában több biztos gólhelyzetet elszalasztott. Ezután az angolok mentek át támadásba, és a remek formát játszó angol csatárok, Jack center pompás irányítása mellett támadást támadásra indítanak, de a kitűnő osztrák védelem és a balszerencse megakadályozza őket a góllövésben.

A legnehezebb munkát Tandler hátvéd és Hoffman half végzik, akik többször sikeresen szerelik le a veszélyes angol támadásokat. Az utolsó három percben az osztrákok háromszor egymásután kapura lönek, de az angol kapus mindannyiszor védi a lövéseket és a félidő döntetlenül 0:0 arányban végződik.

A szünet alatt repülőgép kering a pálya fölött és babérkoszorúkat dobott a pályára. A második félidő erőyes osztrák támadással kezdődött, az angol védelem erőyesen lép közbe, a közönség tizenegyest követel, de a bíró nem itéli meg. A következő percben Crooke a kapu mellé helyezi a labdát. Eközben Tandler osztrák hátvéddelel ütközik össze, aki négy percre elhagyja a pályát. Ezt követően mindkét részen a szabálytalanságok egész sorát követik el majd az osztrák csatársor ostroma foglalkoztatja a kiváló angol védelmet. A támadások eredménytelenek és a 27. percben a sötétség miatt abbamarad a mérkőzés. A közönség, amely sokkal többet várt az angoloktól, csalódottan távozott a pályáról.

— **Elfogták a veszedelmes autórablókat.** Egy hét előtt Bukarest közelében Mogosia falu mellett fényes nappal fegyveres banditák megállították a bukaresti lengyel követ feleségének gépkocsiját, amelyben még Dewey lengyel pénzügyi tanácsos és Citadavila washingtoni követ foglaltak helyet és az autó előkelő utasait kifosztották. Egy heti nyomozás után a bukaresti rendőrség Giuresiben a banditák közül többet letartóztatott, akiknél megtalálták a grófnő ékszereit. A banditák elárulták a bandavezér nevét is, aki többszörösen büntetett fegyházviselt gonosztevő és akinek kézrekerítése már csak órák kérdése. Amikor a rendőrök a letartóztatott banditákkal Bukarest felé közeledtek, Diaconescu falu határában egy másik banditacsoport támadta meg őket, hogy letartóztatott társaikat kiszabadítsák. A rendőröknek sikerült, a támadókat szétugrasztani.

— **A kegyetlenkedő Milozi büntetését felemelték.** Ismeretes, hogy a bukaresti törvényszék Milozi volt bukaresti rendőrigazgatót Saul Salamon súlyos bántalmazása miatt öt ezer lei pénzbírságra ítélte. Az ügyész felebevezett az ítélet ellen és a bukaresti tábla tegnap tartott tárgyalás után Milozi büntetését ötvenezer lei pénzbüntetésre és hivatalától három évre való felfüggesztésre emelte fel. Valószínű, hogy Milozi állásáról lemond.

— **Az Aradi Ipar és Népbank betéteseinek a felszámolás alatt levő intézet igazgatóságának részvételével** tegnap rendkívül izgalmas lefolyású közgyűlést tartottak. A közgyűlésen Bohm Károly betétes hevesen támatta a felszámoló bizottságot. A közgyűlés során kiegészítették a felszámoló és nyugdíjbizottságot.

— **Egyre komolyabb az indiai helyzet.** Bombayból jelentik, hogy Solapurban az ostromállapot elrendelése óta esend van. A hatóságok a nacionalista kongresszus házában házkutatást tartottak és számos iratot foglaltak le. Az ország több helyén guerrillaharcok folynak. Gopalpurban háromszáz lándzsás nacionalista megtámadta a kerületi főnök házáat, azonban a rendőrség visszazoritotta őket. Az indiai alkirálynak az az ígérete, hogy október 20-án összeül az alkotmányozó kongresszus, kevés visszhangot keltett. Mindenütt az a jelszó: vagy dominion, vagy semmi! A hangulat igen izzó és a helyzetet komolyan kell mérlegelni.

— **Nagy visszaélések egy banknál.** Jasiból jelentik, hogy a román-francia banknál, amely Moldova egyik leg hatalmasabb pénzintézete, nagy szabálytalanságokat és visszaéléseket lepleztek le. Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró a bank két igazgatóját az egyik cégvezetőjét letartóztatta. Most folyik a vizsgálat abban az irányban, hogy a bankot az üzelmek révén mennyi kár érte.

— **Negyvennyolcas okmányok.** A negyvennyolcas időkben Csányi László volt Erdély és a Bánság kormányzója. Csányi szenvedélyes műgyűjtő volt és tizezer darabból álló történelmi okmánytárát az aradi kulturpalotában őrzik. A bukaresti tudományos akadémia most azzal a kérelemmel járult Arad város ideiglenes bizottságához, hogy ezt az okmánytárt engedje át. Az akadémia néhány értékes iratot a magyar tudományos akadémiaának akar juttatni, a többi megtartja. Az aradi ideiglenes bizottság a kérelmet tegnap tartott ülésén egyhangulag elutasította és Csányi gyűjteményét nem adja ki.

KUN BÉLA LAPOT SZERKESZT.
Frágai jelentés szerint a Felvidéken számos postacsomagot foglaltak le, amelyek kommunista vezetők címére érkeztek. A csomagokban a Sarló és kalapács című Moszkvában megjelenő kommunista újság példányai voltak. Az újságot Kun Béla szerkeszti.

— **Ítélet a nagyarányú kémkedési bűnügyben.** A kisenevi hadbíróóság több napig tartó izgalmas tárgyalás után tegnap hozott ítéletet Tibaca és társai nagyszabású kémkedési bűncselekményében. A hadbíróóság Tibacu Konstantint, aki legutóbb az országos rendőrigazgatóságnál állott alkalmazásban, tíz évi kényszermunkára és százezer lei pénzbírságra ítélte. Caraimanov nevű bűntársa öt évi kényszermunkát és ötvenezer lei pénzbírságot kapott. A többi három vádlottat, Tibacunét, Belov futárt és Stricker tisztviselőt egyenkint öt évi fegyházra és huszezer lei pénzbüntetésre ítélték. Az ítéletet a legfelső katonai semmitőszékhez felebevezették meg.

* **A Déli Hírlap Budapestén állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.**

— **Kiskunfélegyházi diákok kegyelme.** A kiskunfélegyházi főgimnázium diákjai az intézet falába márványtáblát helyeztek el, amelyen megörökítik az iskola hősi halottainak emlékeztétét. Az emléktábla ünnepélyes leleplezése június 15-én lesz. Az ünnepélyvel kapcsolatban találkozót rendeznek mindazok, akik az intézetben harmincöt esztendő előtt és azóta érettségiztek és a főgimnázium növendékei voltak. Temesvárról és a Bánságból igen sokan tanultak a kiskunfélegyházi főgimnáziumban és a rendezőség szeretettel hívja meg valamennyiüket az ünnepségre.

— **Állomásfőnökök helyett állomási előljárók.** Megirtuk, hogy a vasúti vezérigazgatóság egyes bányászati vasúti állomások vezetésében változásokat eszközöl akképpen, hogy azokra az állomásokra az eddigi állomásfőnökök helyére kiadóőröket helyez. Illetékes helyről most arról értesülünk, hogy az állomások új vezetői nem kiadóőrök lesznek, hanem állomási előljárók, mint amilyenek a magyar államvasutnál is léteztek. A jelenlegi állomásfőnököket más fontosabb szolgálati helyre fogják beosztani, mert az ország területén számos nagyobb állomás van, ahol jelenleg nincsen állomásfőnök és elsősorban ezeket a helyeket kívánják betölteni. Ami a vasúti forgalmat és szállítást illeti, az ezeken az állomásokon az állomási előljárók vezetése alatt is éppen úgy fog tovább folyni, mint eddig az állomásfőnökök idején történt, az illető községek gazdasági életét tehát az új rend éppenséggel nem érinti.

LENKEZETT A MILLIÁRDOS KASZTÓ. Mintegy tíz esztendő nemesak Budapesten, hanem Európában nagy szenzációt keltett Jellinek Morton szökése, körülbelül félmilliárd koronát asztott el. Jellinek Morton végigosta fél Európát és Romániában megfordult de aztán sikerült neki utalatosan eltűnni. A napokban k budapesti ismerőse levelet kaptak Jellinek Mortontól, aki azt írja, Buenos Airesben él, dúsgazdag ember és van egy Iris nevű autófuváro-vállalata. A jóbarát a levelet átadta a rendőrségnek. Miután most már kéri Jellinek Morton tartózkodási helyét és pontos címét is tudják, megkezdik ellene a kiadatási eljárást.

Uj söröző helyiség. Husvét óta új söröző helyiség van a Belvárosban. Az új vendéglőt Kocsonyay János ismert temesvári vendéglős nyitotta a Zápolya-utca 5. szám alatt. Az új teremben a nap minden szakában minden csapolt sör kapható. Azonkívül korai reggeltől éjjelutánig a legkényelmesebb választékban szolgálunk hideg és meleg ételeket. Nagy kedveltek örvendenek a Kocsonyay-félszendvicskülönlegességek.

Vendéglői értekezletből politikai hírlés. Csenén a múlt hónapban húsznégy gazdasági munkás az egyik vendéglőben értekezletre gyűlt össze, hogy állást foglaljon az ideai munkajáradások ügyében. A község csendőrmestere embereivel körülfogta őket és mindnyájukat letartóztatta. Az ártatlan emberek csak másnap szabadultak, amikor érdekükben Bocu bányászati bányászati kormányzóval interjúáltak. A csendőrmester a gazdasági munkásokat feljelentette a zsonyolypai főszolgabíróságon, hogy engedély nélkül politikai gyűlést tartottak. A főszolgabíróság ki sem hallgatta a munkásokat, hanem egyiküket 1000, egy másikat 1.000, huszonkettőt pedig 500-500 lei büntetésre ítélte.

Harsogó kacagás kíséri Váradon Aladár szenzációs műsorát a gyárrosi Szarvas kávéház helyiségeiben. Hol naponta két bohózat és tizenkét magánszám szórakoztatja a közönséget. Belépti díj nincs. Reggelig nyitva.

Az országutak rendbehozatala. A kormány legsürgősebb problémái közé tartozik az országutak rendbehozatala. Ebben a kérdésben a különböző külföldi cégekkel folytatott tárgyalások eddig nem vezettek eredményre és tegnap három nagy külföldi cég képviselője érkezett ismét Bukarestbe. Ezek a asson mérnök Londonból, Desheimer mérnök Frankfurtból, legnagyobb német utépítő vállalat igazgatója és Berlani mérnök, aki gyanasak londoni céget képvisel. A d gearu pénzügyminiszter mindhárom megbízottal tárgyal és meghallgatja feltételeiket.

VIZUMOK

és bármely más megbízás **HERZL,**
Bem-utca 28. Telefon 16-04, vagy
LUBL könyvkereskedés, Strada
Alba Iulia. Telefon 11-60 (586)

Cserépkályhák

kandallók, különféle formában takaréktűzhelyek állandó raktáron elsőrendű anyagból, saját gyártmány, olcsó árak, lelkiismeretes kiszolgálás

Turi György

cserépkályhásnál, II., Rékási-ut 26.

GYERMEKKOCSIK

amerikai mintájú, elsőrangú külföldi gyártmányok
1930-as TIPUS, megérkeztek.
Győződjön meg az olcsó árakról vételkényszer nélkül!
GRAND BAZÁR, Gyárvaros, Fő-u. 24. sz.

Magaslati gyógyhely és nyaralótelep STEIERDORF

(Caras m.)

800 méter a tenger színe felett.
10.000 hold fenyveserdőtől övezve.
Elegáns villák vízvezetékkel és minden kényelemmel. Vizgyógyintézet.
Elsőrendű konyha. A központi intézetben kívül 18 magánvilla. Románia legolcsóbb klimatikus gyógyhelye.
Kérjen prospektust!

— Ahol a Duna folyik címmel a Vestul című román lap legújabb számban szakavatott tollból érdekes cikk jelent meg. A cikk arról az ünnepléses, rendkívül szívélyes fogadtatásról számol be, amellyel a magyar hatóságok a román kereskedelem és ipar kiküldötteit a budapesti nemzetközi mintavásáron részesítették. Ez a fogadtatás hivatott — írja a cikkíró — a mult ellentéteit eltüntetni és a két állam között új lehetőségek nyitak meg. Ünnepltek bennünket — írja a Vestul — és a budapesti sajtó komoly cikkei jelzik, hogy mennyire értékelték a magyar körök ezt a látogatást. A budapesti látogatás esemény volt és kár, hogy azt a bukaresti lapok a hallgatás tengerébe merítették.

— **Ejszakai utonállók.** Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek megtámadták Topesó Endre kisodai lakost, amikor hazafelé tartott és súlyosan inzultáltak. Topesó végül is csak futás útján tudott támadói elől megmenekülni, akik ellen megtette a feljelentést.

— **Üldözik a horvátokat.** Belgrádban két törvényszéki főtárgyalás kezdődik ma összesen kilenc vádlott ellen, akiket azzal vádolnak, hogy horvát nacionalista vezéreknek külföldre való szökését elősegítették. Az első perben öt Zágráb környéki földmives a vádlott. Ezeknek az a bűnük, hogy két horvát férfit, akik résztvettek a Schlegel Antal szerkesztő elleni merényletben, külföldre való szökésük előtt a lakásukon rejtgettek. A másik perben három határőr ül a vádlottak padján, akiket ugyancsak emigránsokna az országból való kiszöktetésével vádolnak.

* **A cigány.** Szigligeti Ede, gyönyörűen felépített és mély drámai színekkel aláfestett híres népszínművét, a Cigányt, mutatják be vásárnap délután a gyárvárosi katolikus ifjúsági egyesület műkedvelői. A címszerepet Péter János játssza mint vendég, míg mellette Frantzen Böske (Rózi) és Juhász István (Peti) nyújtanak elsőrendű alakítást. Igen jók lesznek Hendl Ottó, Kalmár János, Korber István, Kovencz János és Szőke Bandi. A kedves Degrell Ancit újra nekiváló szerepben látja viszont a közönség. Játsszanak még Förster Adri, Faluvéghy, Koch Elza, Konyalička, Dobra és Scheier Viktor. Jegyek az egyesület helyiségében Tigris-utca 6. Az előadás délután félöt órakor kezdődik.

— **Rablóbanda sorozatos betörései Oravicán.** Oravicán és környékén egy idő óta ismeretlen rablóbanda garázdálkodik. A rablók egymás után törtek be három oravicai templomba és mindenütt kifosztották a perselyeket. Egy másik éjszaka behatoltak Nemian Nisztor öreg földmives házába, ahonnan nagyobb mennyiségű ruhaneműt és háromszáz lei készpénzt vittek el. Ebben a betörésben az érdekes az, hogy Nemian háza a rendőrkaszárnya közvetlen közelében van. Legvakmerőbb tettüket azonban a rablók akkor követték el, amikor álarcoosan behatoltak Suptar József szabó lakásába. A hatvanöt éves Suptart és feleségét fojtogatták, majd megkötözték őket és a szájukba rongyot dugtak. Az egyik szekrényben negyvenezer lei készpénzt találtak, amelyet elvittek. Mikor elkészültek a rablással, benéztek az istállóba, ahol két kecskét találtak. Ezeket levágták és a húst szintén magukkal cipelték.

Hangverseny Freund Leó zenetermében

Egy részben hivatásos, részben zenekedvelőkből alakult társaság a legnagyobb eseményben, de annál termékenyebben üzi már körülbelül félv év óta az exekutív zene legkülönbözőbb ágait Freund Leó hangversenytermében. Kamarazenét, műdalt, operát és a szólóhangszerek minden fajtát kultiválják zeneestélyeiken. Mostani huszonkettedik összejövetelük alkalmával úgy műsoruk gazdagsága, mint az előadás tökéletessége, zsúfolt terem nyilvánosságát vonzotta.

Először Mozart két zongorára írt szonátáját hallhattuk Kardos Magda és Freund Leó mesteri interpretációjában. Előadásuk fonetikus egybeolvadásában mintha csak egy zongorán játszották volna a kettős szonátát. Leyritz Aranka Korngold érdekes operájából énekelt, majd Marx gondola dalát hozta. Rendkívüli érdeklődés kísérte Puttmann Andor föllépését, ki hosszabb külföldi tanulmányai után Temesvárra tért vissza időlegesen. Szépségű basszashangja tömör fényében bontakozott ki mindenkit elragadó organumának átvívó ereje, meleg tímbreje, kifogástalan értelmezése az előadásban. Handel Ariosoját, majd Brogni átkát éne-

kelte valóságos tapsorkánra ragadva a közönséget.

Beethoven G-dur szonátáját Kardos Magda és Brandeisz József teljes szépségben érvényesítették. Brahms zongora triója felette érdekes volt. Szinte zenekari effektusokat váltott ki a három hangszer, dominálón érvényesült a finaléban a kürt. Freund Leó, Brandeisz József és Dippert Tádé játszották az egyes szolamokat. Utóbbi kivételes képességű kürtösnek bizonyult. Beamer Renének nagyszerű estéje volt. Remek dispozicióban, gyönyörűen énekelt. A Lammermoorj Lucia áriájában ideális kísérője volt fuvolán Kriser Ottó. Kár, hogy Barok Ibolyát oly ritkán halljuk. Minden regisztere kiegyenlített, meleg bársonyos hanganyaga az előadás természetes adottságát bírja. Végül Gretchaninow zongoratrióját hallhattuk, ezt a Csajkovszkyval és Rachmaninovval rokonsága dacára rendkívül eredeti művet, melynek szilaj lendületű utolsó tétele még az óriási műsor után is valósággal felvillanyozta a közönséget. Az interpretációban Freund Leó, Erdélyi Lajos és Gorianz Doro jeleskedtek.

— **Tiltott műtét miatt letartóztatott orvos.** Mihailescu Marin vezető ügyész tegnap nyújtotta be felelősségét a törvényszék ama döntése ellen, amellyel elrendelte Schön György Tamás dr. nagyszíri orvos szabadlábra helyezését, akit tiltott műtét elkövetésével vádolnak. A felelősséget ma tárgyalja a temesvári tábla vádtanácsa.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatást (Candukatorul prin Timisoara).**

— **A józsefvárosi temető új hullaházára.** A józsefvárosi temető régi hullaháza nem felel meg rendeltetésének és a város elhatározta, hogy a temetőben új hullaházat építtet. Az erre vonatkozó árlejtést tegnap tartották meg a városházán és azon hat vállalkozó vett részt. Az egyes árajánlatokat kiadták felülvizsgálat végett a városi mérnökségnek, amelynek jelentése alapján fogja az ideiglenes bizottság eldönteni, hogy a munkálatok elvégzésével kit bízik meg.

— **Rajzoló és szabászati tanfolyam.** A temesvári szépművészeti tanfolyam az ipari szakiskolában rajzoló, mintázási, szabászati tanfolyam nyitott. Mindazok, akik a tanfolyam valamelyikén részt akarnak venni, a szakiskola igazgatójánál, Lőrincz Kornálnál naponta jelentkezhetnek iratási és tandíj együttesen szilárdan nyolcven forint. Tisztviselő azok gyermekei a tandíj felét fizetik. **Jót — olcsón — olvashat „Lilium”** (Püspöki-palota, Telefon 23-37).

— **Vendéglőmegnyitás.** Az évtizedes múltat visszatekintő volt Stancu Benze és legutóbbi időben Barna szarvashoz címezett vendéglő a józsefvárosi Scudier-tér és Bernadina Ságaly László vette át. Új tulajdonos a vendéglőt teljességgel átújratva szombaton, május 17-én nyitja meg és gondoskodik, hogy a vendégek mindenkor kellemes italokat és ételeket kapjanak.

— **Titokzatos gyilkosságok körülményei.** Közöltük, hogy Boroszló városában levő Ratibor városkában az utóbbi időben titokzatos gyilkosságok történtek. A hatóságok azt hitték, hogy a vérengzéseket a düszelrév követte el. Tegnap újabb titokzatos gyilkosságot fedeztek fel. A városbíró vezette országúton az árok mellett szénával letakart holttestet találtak. Megállapítást nyert, hogy a megölt Szedlacek fuvaros, akit a szénával letakartak és a környéken a titokzatos gyilkosság miatt nagy az izgalom.

* **Bánsági sorsjáték rendezése.** A kormány a temesvári munkaadók szindikátusának érdekében a sorsjegyek árusítása megkezdődött és a húzás május 16-án lesz. Egy sorsjegy ára mindössze 1000 lei. Ennek ellenében szerencsés esetben egy 320.000 lei értékű Buick autót lehet nyerni. További nyeremények egy százezer lei értékű Böske zongora, két szoba butor, egy nental trógep és még ezer más különböző értékes tárgy. Érdeklődni a munkaadók szindikátusának József herceg-utca 20. szám alatti hivatal helyiségében.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Sári Sári, Resch Frigyes, Kocsis János. Meghaltak: Maurer Anna 66 éves korában, Brotkorb Katalin 71 éves korában.

— **Rendőrségi krónika.** A belvárosi rendőrségen feljelentést tett Karoly József Szerb-utcai szabó és elmondta, hogy az üzletéből hat méter szőnyeg ellopott. A feljelentés alapján a rendőrség elfogta Dragics Karolyt és Dragics Karolyt mellette cigányszövényeket, akikben a rendőrség felismerte az üzletében járó cigányszövényeket. A lopást azonban megakadályozták és szabadon is engedték őket. — Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Vakaró Gyárvárosi szállóbeli lakos házába, ahonnan nyolcezer lei értékű ruhaneműt és élelmiszert vittek el. — Kellencek meglepetésben volt része Dumitru Győző pézsa lakosnak is. Két nappal ezelőtt a temesvári pénzügyigazgatóság volt dolga és kerékpárját a mátyásfalvi épület egyik kapuja előtt hagyta. Amikor kijött, kerékpárját időközben ellopták. — Kurz Ferenc a józsefvárosi Bonnáz-utcaiban Novák-féle kalapszalonn segéde, telepérté Dumitru Vince sági földműves, amikor vásárlás ürügyén a több nyakkendőjét dugott el. A földművest átadták a rendőrségnek.

KLISÉK
RAJZOK
FENYŐ FOTOCÍNKOGRÁFIA
TIMISOARA + CETATE
VIDÉKI RENDELÉSEK 1 NAP ALATTI

Rádió

Műsor:

Csütörtök. (Május 15.) Budapest. 9 óra 15: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 12 óra: Gramofonzene. **Magyar dalokat énekel Molnár 5 óra 40:** Operatrészetek. 7 óra **Ferdí Falstaff** című operájának előadása. 10 óra 40: Magyar Imre és szalonzenekarának hangversenye. **12 óra: Zene. 3 óra 30:** A Silving hangversenye. 8 óra: Strauss műveiből. 9 óra 30: Kamarazene. **Breslau. 7 óra:** Hangverseny. 8 óra **Harmonikusok** hangversenye. 10 óra **Szórakoztató és tánczene. Ber- 1 óra 45:** Szórakoztató zene. 8 óra **Szimfonikus hangverseny közvetítés Breslauból, utána tánczene. Bel- 12 óra 45:** Zene. 5 óra 30: **Jazz- Operaelőadás közvetítése Lai- 1 óra 15:** Kamarazene. **Bu- 4 óra:** A rádiózenekar hang- versenye. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: **Manon** című operájának előadása. **Hamburg. 7 óra 25:** Marsch- lenrik Hans Heiling című dal- nak előadása. **Frankfurt. 7 óra 15:** Szimfonikus hang- verseny. 10 óra: Szórakoztató zene. **7 óra 40:** Mandolinhangver- seny. 8 óra 15: Hangverseny közvetítés Berlinből. **Langenberg. 8 óra 15:** Szimfonikus hangverseny, utána tánc- zenekari előadás. **München. 7 óra 20.** Gramofon- zenekari előadás. **8 óra 15:** Hangverseny Berlin- ről. **7 óra 20:** Finn dalok. 8 óra **Kamarazene. 9 óra 30:** Zongora- verseny. 10 óra 15: Könnyű zene. **8 óra 30:** Szórakoztató zene. **11 óra 15:** Tánczene. **Stuttgart. 8 óra 15:** Szimfonikus zenekar hangver- senyének közvetítése.

Csütörtök. (Május 16.) Budapest. 9 óra 15: Rádió zenekarának hangverse- senye. 12 óra: Katonazene. 4 óra 50: Hangverseny. 6 óra 25: Zongora- verseny. 8 óra 50: Részletek az **Arany huszár** című operettből. **Működik Vály Ilona, Zilahi Irén, Kiss Lajos, Sebő Miklós és a Mán- dalzenekar. 10 óra 10:** A Fejes zenekar, az Ostende-jazz és Hor- gyula cigányzenekarának hang- versenye. **Bécs. 12 óra:** Zene. 4 óra 30: Hangverseny. 5 óra 15: Zongorahangverseny. 8 óra 40: **Beaufils Marcell Medea** ci- rarábjának előadása, utána jazz- zenekari előadás. **Breslau. 7 óra 15:** Szórakoztató zene. 9 óra 30: **Stolz Róbert Märchen** című operettjének előadása. **Berlin. 8 óra 45:** **Wedekind Frank** című drámájának előadása, utána hangverseny. **Belgrád. 10 óra 30:** Gramofonzene. 12 óra: 45: Zene. 5 óra **Szórakoztató zene. 8 óra:** Zongora- verseny. 9 óra 45: A rádió zene- karának hangversenye. **Bu- 4 óra:** Szórakoztató zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 45: **Dalest. 9 óra 15:** Szimfonikus hangverseny. **Frank- 10 óra:** **Schlussus Henrik** opera- dal- és áriaestje. 10 óra 20: Gramofonzene. **Langenberg. 8 óra:** Hangverseny, utána kávéházi zene. **7 óra 40:** Kamarazene. 10 óra: Operatrészetek. **München. 7 óra 30:** A szalonzenekarának hangversenye. 8 óra Hangverseny, utána **Cronegk Fri- die** **verfolgte Komödie** című operettjének előadása, majd szórakoztató zene. **Prága. 7 óra:** **Adam A. Der Po- lon** című operettjének előadása. 10 óra 15: **Kávéházi zene. 8 óra:** **Schubert Három** a kis- zóna című operettjének előadása.

Színház

Megrázó szerelmi tragédia bontakozik ki Dragoi Szabin igazgató nagysikerű operájában

A kolozsvári román opera ma este kezdi meg temesvári vendégjátékát és elsőként Dragoi Szabin, a temesvári zeneiskola igazgatójának a múlt évben Kolozsvárott és Bukarestben nagy sikerrel előadott **Napasta** című operáját mutatja be. Hogy a magyar közönségnek is lehetővé tegyék a darab élvezetét, alábbiakban közöljük a zenemű tartalmát:

Prologus. Dragomir, a koreszmáros, más férfi feleségét szereti és hogy a magáévá tehesse, megöli annak férjét. Közvetlenül a gyilkosság elkövetése után arra halad Paduran Jon, aki megtalálja a holttestet és magához veszi a meggyilkolt pipáját. Közben vérrel szennyezi be magát és mindenki őt tartja a gyilkosnak. A esend- örök előtt tagad, de a sok verés után beismeri, hogy ő a gyilkos. Elítélik és börtönbe kerül.

Első felvonás. Dragomir, az igazi gyilkos, egy év után elvette szerelmét. Ankát. Kilenc év óta élnek már együtt, mikor hírül hozzák, hogy Pa-

duran, akit annak idején ártatlanul ítélték el, megszökött a börtönből. Dragomirban felébred a lelkiismeret. Anka is gyanút fog és elhatározza, hogy bosszút áll első férje gyilkosán.

Második felvonás. Az ártatlanul elítélt Paduran bolyongásai közben betér Dragomir koreszmájába. Mikor Anka megtudja sorsát, megszanja és szállást ad neki. Ankát szereti George is, akit felbízta, hogy ölje meg Dragomirt. Dragomir küzd lelkiismeretével és az asszony a börtönből kiszabadult **Paduran jelenlétében** szemébe mondja, hogy ő ölte meg első férjét. Dragomir végül is elhatározza, hogy a meghibbant elméjű Paduran- nal együtt világgá megy. Anka azonban mindkettőjüket bezárja a házba. Paduran öngyilkos lesz, mire Anka a falu lakosságának jelenlétében azzal vádolja Dragomirt, hogy ő ölte meg Padurant. Dragomirnak nincs ereje tagadni és így lakol úgy az Anka első férjén elkövetett gyilkosságért, mint Paduran ártatlan elítéléséért.

Közgazdaság

A kartellek ellenőrzésére az érdekelt pénzügyintézetek kartellbankot alakítottak

Nyílt titok, hogy a súlyos gazdasági és pénzügyi helyzet következtében az utóbbi hónapokban az ország gyárai és nagyobb üzemei részint a racionális termelés keresztülvitele, részint érdekeik megóvása céljából kartellba tömörültek. A kartellba való tömörülés most egy új nagybank létesítésére adott lehetőséget. Bukarestben ugyanis Ellenőrző Bank címen nagy pénzügyintézet alakult. A pénzügyintézet alakításában a Banca Romaneasca, a Banca de Credit Roman, a Blank Bank, a Crissoveloni Bankház, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár, a Kronstädter Allgemeine Sparkassa és a marosvásárhelyi Leszámitolóbank vesznek részt. Az új bank célja és egyben működési terepe, hogy ellen-

őrizze a kartellszerződések tökéletes teljesítését, azonkívül bizományi áru módjára eszközli a kartellbe tömörült gyáripari vállalatok gyártmányainak eladását. Ezenkívül a bank a közvetítő szerepét játssza a kartellba tömörült gyárvállalatok és kereskedők között, valamint ellenőrzi a kartellhoz tartozó vállalatok működését, könyveiket felülvizsgálja. Az új bank vezérigazgatója **Lederer Ernő**, a Hamburger Kontrollbank volt főtisztviselője. Az új pénzügyintézet már megkezdte működését. Még nem lehet tudni, hogy az új banknak milyen viszonya lesz azokhoz a pénzügyintézetekhez, amelyek nem finanszíroznak kartell- hez tartozó vállalatokat.

Betéti kamatláb leszállítása. Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. temesvári fiókjai értesítik tisztelt ügyfeleiket, hogy f. évi május 20-tól kezdődőleg az intézetnél elhelyezett betétek kamatlábát 1%-kal leszállítják.

Életbelépett az új vasuti menetrend. A vasut nyári menetrendje ma

éjszaka tizenkét órakor lépett életbe. Éjfél óta az összes vonatok már az új menetrend szerint közlekednek.

Megperdül a dob... Pénteken délután adótartozás miatt megperdül a dob Temesvár egyik legrégebb vendéglője előtt. Özvegy Michels Józsefnének, az érzsébetvárosi Novotny-féle vendéglő bérlőjének tulajdonát

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 307.50, Párisban 15.20

Temesvári magánárfolyamok 1930 május 15-én reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Az alábbi számok a mai árfolyamok középkurzusát jelentik.

Angol font 817.50, Dollár 168.10, Hollandi forint 67.65, Dinár 2.98, Francia frank 6.61, Olasz lira 8.82, Cseh korona 4.99, Német márka 40.20, O. schilling 23.75, Magyar pengő 29.43, Svájci frank 32.63, Belga frank 23.50

Terményárak:

Buza 400—440, tengeri 200—205, zab 250, korpa 160 szákonként, árpa 220, napraforgómag 500, régi burgonya 100 lei száz kilónként.

képező berendezést árverezik el harmincöt ezer leinyi tartozás miatt. Michelsné bérlete ezzel a szomorú aktuál- sal befejeződött és a vendéglőt június elsejétől kezdve valószínűleg új bérlő veszi át.

Kedvezményes csoportos utazás. Az államvasutak igazgatósága közli, hogy a legújabb vasuti egyezmény értelmében a külföldi utazások vasuti jegyeinek árát május tizenötödiktől kezdve dollár árfolyamon számítják ki. A vasutigazgatóság egyben belföldi csoportos utazásoknál, amennyiben a csoportnak legalább huszonöt tagja van, a vasuti díjszabásból oda- és visszautazásánál huszonöt százalékos kedvezményt nyújt. Az erre irányuló kérvényeket a vasutigazgatóságok útján kell a központi vasutigazgatóság- hoz benyújtani.

Szilárd a brailai gabonatőzsde. Brailai jelentés közli, hogy a gabonatőzsde ismét megszilárdult. Igen nagy a kereslet tengeri iránt, amelynek vagononkénti ára tegnap 31.000 leit ért el.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Május 14.) Leszámitolóbank 82.7, Kereskedelmi Bank 107, Angol-Magyar Bank 77, Magyar Hitel 69, Pesti Hazai 181, Drasche 130, Csáky-Prackfalvi 5.1, Urikányi 105, Rima 716, Salgó 40.3, Általános Kőszén 599, Beocsini —, Nasicci 133, Spodium —, Szikra 260, Ganz-Danubius 92.75, Magyar cukor 111.25, Déleukor 104, Lipták —, Egis —, Nóva 208, Temesvári Szesz 25, Temesvári Sőr —.

20 leiert nyerhet

egy BUICK-autót és 1000 egyéb értékes tárgyat ipari szindikátusi sorsjeggyel. Kapható I. kerület, Jendherceg-utca 20.

MOZI

Belvárosi Mozi:
Csütörtök, péntek,
május 15, 16

Gyárvárosi Mozi:
Vasárnap, hétfő, május 18, 19
Erzsébetvárosi Mozi:
Kedd, szerda, május 20, 21
Mehalai Mozi:
Csütörtök, május 22

Gyere vissza, minden megvan bocsátva

Egy szökött szerelmespár viszontagságai, amelyek között DINA GRALLA bőven talál alkalmat, hogy minden szívet felderítsen elragadó kedvességével és páratlan humorával.

A főszerepekben:
Dina Gralla, Robin Irvin,
Albert Paulig, Teddy Bill.

Monopol:
Dorian-Film, Bucuresti.
Az előadások kezdete a Belv. és Gyárv. Moziiban 6, és 9 órakor, Vasárnap 4, 6, és 9 órakor.
Az érzsébetvárosi moziiban naponta este fél 9 órakor.
Jegyelővétel d.e. 10—12-ig.

Apróhirdetések | A szerelem mindent legyőz

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei. A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő. Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést. Díjmentes apróhirdetések csak akkor jelenhetnek meg a lap legközelebbi számában, ha azokat déli tizenkét óráig beküldik. A később behozott hirdetések csak a reakövetkező napon jelennek meg. Az este hat óráig behozott díjazott apróhirdetések, másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap csak tizenöt százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés harmincöt lei.

Igazi jósnő

aki megmondja multját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál, nem csalás, minden beteljesedik. Érdeklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám. Vidékieknek levélben is. Válaszbélyeg melléklendő. **Diszkrét lakás!**

Alkalmazás

Férfiszabót,

önálló embert, keresünk, ki itt saját műhelyünkben dolgozik. Csakis olyan munkaerőre reflektálunk, ki már önálló volt és ki a konfetiönálást érti. Ugyancsak keresünk otthoni munkásokat kabát, mellény és nadrág készítésére. Lukács és Co., I., Str. Merezny 10. (889)

Szorgalmas dohánykertészek

5 hold készen kihalántázott dohányföldre azonnali állandó alkalmazást nyerne. Érdeklődők forduljanak Demetrovici M. városi kertészeti igazgatóhoz, Timisoara. (1605)

Allást keres

Bejáró szakácsnő

állást keres. II., Jókai Mór-u. 5. Ház-mesterné. (1591)

Jó munkás

dolgozna nagyobb üzletbe mint sterer. III., Kőlesey-utca 5, Begaszatanatorium mellett. (1602)

Kutató

azonnalra állást keres. Csáty Mihály, II., Dobos-u. 10. (1601)

Adás-vétel

Komplett konyhabutor

olcsón eladó. Müller Dezső. II., Gyárudvar-u. 8. (1585)

Konyhabutor

szekrény, ágy, asztal, székek, tükör és egy ingóóra eladó. IV., Gyár-u. 9. (1594)

Férfiöltönyöket

felöltöket 600 leitől készít Gál János, Str. Digul mare 4. (Nagyöltés-u.) (1570)

4 HP. benzin motor

morzsoló, gyapjufésülő gép eladó. Nagy Péter, Ciacova. (1566)

Potom áron eladó!

Egy 5 HP. Electromotor, transmisziók, szijjak, kerekék, írógép. Gyárvaros, Fürdő-u. 9. (1606)

A Déli Hírlap regénye.

Írta: Berkó Károly

— 16. folytatás —

A báró bevezette a feleségét a kastélyba. A gyermekek sűrű diadalkiállításokkal előbb a kastély mögött elterülő óriási parkba szaladtak. Lajtorjay Zsuzsanna utánuk sietett és csak sokára tudta őket rávenni, hogy ők is bemenjenek a kastélyba.

A kulcsárnő elvezette a nevelőnőt a részére fentartott lakásba. Két szobából állott ez a lakás. Egy hálóból és egy dolgozószobából. Az ablakok részint a parkra, részint a tóra nyíltak. A lakás berendezésén látszott, hogy azt gyengédséggel intézték.

Lajtorjay Zsuzsanna lakása mellett volt a gyermekek tágas szobája.

Zsuzsanna szeretettel nézett körül lakásában, amely teljesen az ő ízlése szerint volt berendezve. Az íróasztalán a belvederei Apolló szobra állott. És akkor egyszerre visszaemlékezett arra, hogy évek óta, amikor a báróval a fürdőhely parkjában sétált és művészetről beszélgettek, említette, hogy számára ez a szobor képezi az igazi szépségideált. A falakon művészi rajmetszetek és festmények voltak. A polcokon és asztalokon vázák nyíló virágokkal.

Kedves, meghitt fészek volt ez a lakás. Művészlelek befogadására készült. Zsuzsanna hálát érzett a báró iránt, hogy a lakását ilyen szépen rendezte be neki.

— Milyen édes, milyen bájos otthonom van, — mondta újra meg újra, amint körülnézett.

És a hálószobában az ágya fölött fölfedezte Rafael madonnájának másolatát. Ilyen kép függött valaha odahaza is fehér leányszobájában.

A báró semmiről sem feledkezett meg, amit valamikor otthonáról és izléséről beszélt neki.

Azután elpirult. Miért akart neki a báró örömet szerezni a lakás berendezésével? Ha ezzel az volt a szándéka, hogy újra úgy közeledjék hozzá, mint annak idején a fürdőhelyen, akkor olyan sértésre vetemedett vele szemben, amelyet nem tud neki sohasem megbocsátani. És elhatározta, hogy éppen ezért nem is fogja a bárónak megköszönni, hogy olyan szépen feldiszította a lakását. Női büszkesége, amelyet megbántottnak hitt, nem engedte meg, hogy zavartalanul örvendezzen lakásának.

A báró sem köszönetet, sem elismerést nem várt Zsuzsannától. Hogy a lakást szépen berendezte, abban saját szépérzékére is hallgatott. És hogy olyan tárgyakat tett bele, amelyekről tudta, hogy Zsuzsanna azokat szereti, csak azért tette, hogy a két szobát megkedveltesse vele.

Madaras-Kövár Tibor báró ezekben a hetekben nem sokat tartózkodott családi körben. Nagyon lekötötte a mezőgazdaság. Már kora reggel kilovagolt és maga járta be az uradalmat. Ezenkívül meglátogatta az uradalmon levő téglagyárat is. Konferenciákat tartott gazdatisztjeivel és a gyári műszaki emberekkel, akiknek meghallgatta a jelentéseit és tanácskozott velük. Amikor pedig a kastélyban tartózkodott, akkor levelezését intézte, számadásokat nézett át és egyéb írásbeli munkálatokat végzett.

Azonban sok elfoglaltsága mellett naponta mégis szakított magának egy-egy órát arra, hogy gyermekeit behívja szobájába. Ilyenkor kikérdezte őket tanulásukról és ezer apró dologról csevegett velük. Megtörtént, hogy Lajtorjay Zsuzsanna éppen olyankor talált végigmenni a folyosón, amikor a gyermekek bent voltak apjuk szobájában. A szobából vidáman esengett ki a kacagás és a hangos beszélgetés hangja. Ilyenkor a nevelőnő önkéntelenül is arra gondolt, hogy milyen nagyon szeretheti ez az apa a gyermekeit, ha jelenlétükben ilyen gondtalan és derűs tud lenni.

Előfordult az is, hogy a báró a gyermekekkel a kastély mögötti parkban tartózkodott. Ha olyankor véletlenül arra jött a nevelőnő, akkor a báró arcán a derűs jókedve hirtelen a komorságnak adott helyet és valami ürügyet keresett, hogy távozhasson és a gyermekeket átadhassa a nevelőnőnek.

A báró egyáltalán kerülte a nevelőnővel való találkozást. Zsuzsanna meg volt róla győződve, hogy a minapi beszélgetés után a báró többet nem fog hozzája közeledni. Föltette magában, hogy ilyen közeledésre nem is fog sohasem a bárónak alkalmat adni. Még volt róla győződve, hogy annak idején a báró azért utazott el olyan hirtelen a fürdőhelyről, mert érezte szívében az ébredő szerelmet, azonban nem akart arra hallgatni, mivel az volt a szándéka, hogy gazdagon és előkelően nősüljön. A nyugdíjas ezredes leánya pedig nem vihetett a házasságba dus hozományt. Éppen ezért — így gondolkozott Zsuzsanna — ha annak idején a gazdagság miatt eltántorodott tőle, viselje most a következményeket és ne akarjon közeledni ahhoz a lányhoz, aki elől annak idején megfutott.

Sok lelki küzdelmet vívott magában Lajtorjay Zsuzsanna. Legfájóbban az érintette, hogy az egész világon senkije sem volt, akihez tanácsért fordulhatott volna. Idősebb nőrokonai nem voltak, akiket felkereshetett volna, hogy elsirja nekik lelki tusakodása t. Volt pár iskolatársnője, akikkel bízalmas viszonyban állott. De ezek közül a legtöbben már férhez mentek, boldog fiatal asszonyok voltak. És tőle apja halála után, amikor kiderült, hogy szegénységben maradt, visszahúzódtak. Ezek között egy sem volt olyan, akihez tanácsért fordulhatott volna.

Most is egyedül volt a szobájában és töprengett.

Gondolataiból egyszerre halk kopogtatás zavarta ki.

A következő pillanatban nyílt az ajtó és belépett Margit, a bonne, aki a kis Tibort vezette a kezénél fogva.

Mikor a kisfiu megpillantotta a nevelőnőt, kiszakította magát a bonne kezéből és a kisasszony felé ugrott.

— Zsó, édes Zsó, itt vagyok!

A nevelőnő mosolyogva ölelte magához a gyermeket.

— A méltóságos asszony, — magyarázta Margit — a szomszéd kastélyba kocsizik látogatásra és magával viszi Livia baroneszt is. A kisfiu is velük akart menni és sírni kezdett, de a méltóságos asszony azt mondta, hogy hozzam ide a kisasszonyhoz. Erre a fiu megszűnt sírni és tapsolva vette

tudomásul, hogy a kisasszonyhoz megy.

— Jó, — válaszolta a nevelőnő, maradjon csak itt a gyermek. Mire után Livia nem lesz itt, nem kéri időt tanítással tölteni és így ráébred fiúcskával foglalkozni. Majd levette a kezét a parkba.

Margit örvendett, hogy a nevelőnő magára vállalta, hogy egész délután a gyermeket magánál tartja. Így megint regényolvasással töltheti idejét. Sietett a szobájába és a kényelmes Courts-Mahler egy ömlő szerelmes regényét, amelybe tele belefeledkezett.

(Folyt. köv.)

Konyhabutorok

eladók. Jelinek Antalné, IV., Hódolmány-ut 5, I. em.

Teherautók

és stráfkocsik olcsón eladók. Perter Ernő, IV., Hunyadi-ut 50

Megvételre keresek

jókarban lévő kutszivattyut. Maros-Ferenc, Preyer-utca 16.

Kisebb bérház

korcsmahelyiséggel és berendezéssel együtt eladó. Érdeklődni IV., Rózsa-utca 2.

Lakás

Butorozott szoba

teljes ellátással 1-2 urnak kiadó. Szerb-u. 2. Wallisch fűszerüzlet.

Kiadó

3-szobás lakás. Dózsa-u. 29. (1607)

Két szobás

tágas lakás mellékhelyiségekkel együtt. Cim a kiadóban. (1608)

Két szobás

modern lakást keresek, lehetőleg központi fekvéssel. Cimeket „Modern lakás” jelíggel a kiadóba kérek. (1609)

Különféle

Olcsó cipőjavítás!

Talpalások elpusztíthatlan anyagból. Férfi cipőtalpalás sarok 160 lei. Női talp és sarok 110 lei. Cipőfestés minden színben. Női cipőfestés 55 lei, férfi cipőfestés 75 lei. Özv. János Mihályné, IV., Bem-u. 9. Javításokat átvesz belvárosi megbízottak. Varga Jenő, Löffler-palota, B. IV. em. balra. (1610)

Gyermek-nyaraló

6-10 évesek számára. Orsova, Str. Traian 84. szám. Tanárnői felügyelet! Kitűnő ellátás!

Értesítem igen tisztelt barátaimat, ismerőseimet és vendégeimet, hogy a

„Barna Szarvashoz”

címzett sörcsarnokot (azelőtt Sterbenz) Józsefváros, Kossuth Lajos- és Bem-utca sarkán, átalakítva és újonnan berendezve

május 17-én, szombat este saját vezetésem alatt

m e g n y i t o m.

Igen tisztelt vendégeim, társaságok, egyesületek részére külön helyiségek állnak rendelkezésre, hol mérsékelt árak mellett mindenkor kiválóan konzervált t e m e s v á r i s ö r, elsőrangú küllőmentisborok, izletes ételek, hideg buffet k a p h a t ó k.

SÁGHY LÁSZLÓ

